📖 ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"– с.ТРЪСТЕНИК, общ. ИВАНОВО, обл. РУСЕ
✉7092 ; ул."Кирил и Методий" № 1 ; ☎ 08 145 / 22 75; e-mail : outr@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ :

Марияна Калинова

Директор на ОУ „ Васил Левски"

С Т Р А Т Е Г И Я

ЗА РАЗВИТИЕ НА ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ

„ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

С. ТРЪСТЕНИК, ОБЛ. РУСЕ

2023 - 2028

Стратегията за развитие на училището за периода 2023 – 2028 година е разработена в съответствие с изискванията на чл. 263, ал.1, т. 1 от ЗПУО е одобрена от Обществения съвет (Протокол № 3 / 01.09.2023 г.) и е съгласувана на заседание на ПС с протокол № 8 / 01.09.2023 г. и утвърдена със Заповед № 201/ 04.09.2023 г. на директора на училището

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Общи положения
1. Нормативна основа
2. История. Статут
3. Администриране

II. Анализ на състоянието на образователната институция

III. SWOT анализ

IV. Мисия и визия на училището. Принципи

V. Стратегическа цел и подцели. Дейности по оперативните цели

VI. Индикатори за измерване на дейностите по изграждане системата за качество

VII. Приложение: План за изпълнение на дейностите по стратегията за развитие

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата стратегия определя развитието на ОУ „Васил Левски“ с. Тръстеник, обл. Русе за период от пет години в съответствие с приоритетите за развитие на образованието в Република България и принципите на общото европейско образователно пространство чрез оптимизиране организацията на дейностите и обновяване на технологиите, методите и средствата, които предполагат и нова визия за постигане на целите, поставени пред училищното образование.

Стратегията за развитие на Основно училище „Васил Левски“ ,с. Тръстеник определя общите насоки на развитие на училището като акцентира върху видовете дейности, които ще се развиват в перспектива съобразно наличния потенциал и конкурентните позиции. Стратегията създава условия за съгласуване и координиране на действията, свързани с различните училищни дейности. Концентрира вниманието върху фундаменталните, базовите стратегиите за иновации, работни приоритети и други.

Процесът на разработване на Стратегията за развитие на Основно училище „Васил Левски“ ,с. Тръстеник съдържа три основни етапа: Подготвителен – в който се планира и организира работа на екипа; Същностен – в които се извършват дейностите по същество и Финален – който съдържа в себе си окончателен резултат. Освен тези основни етапи в процеса на работа по стратегията са осъществени пакет от хоризонтални дейности по съгласуване, координация, отчетност и управление. От методологическа гледна точка разработването на стратегията се основава на „стратегическия подход“, „интегрирания подход“, както и на „ориентирания към резултатите“. Стремежът е към концентрация на обхвата върху ограничен брой приоритети и към по-силна обвързаност на целите с реално измерими и проследими индикатори за резултат.

С реализиране на стратегията ще се отговори на очакванията на всички участници в образователния процес:

- *Учениците* – създаване на оптимални условия за обучение, развитие и възпитание на всеки ученик, съобразно индивидуалните му способности и потребности, чрез изграждане на образователно пространство, в което всеки ученик да намери себе си, да почувства и съпреживее ситуация на успех в процеса на своето обучение.
- *Родителите* – удовлетворяване на очакванията за съвременна организация на образователния процес и постигане на по-високо качество и резултати от училищното образование.
- *Обществото и пазара на труда* – изграждане у учениците на социално значими жизнени ценности, професионално-личностни компетенции, които да отговарят на потребностите на обществото.
- *Педагогическите специалисти* – формиране у учениците нагласа за непрекъснато образование, саморазвитие и самореализация.

При изпълнение на целите на стратегията ще бъдат съблюдавани следните принципи:

- *Партньорство и съгласуваност* – активно взаимодействие и синхронизиране между образователните институции, органите на централната и местната власт, културните институции, социалните партньори, работодателите и гражданското общество за постигане на целите.
- *Приемственост* – изпълнение на стратегията, независимо от политическия, социалния и икономическия контекст и гарантиране на целенасоченост, последователност и устойчивост при прилагане на политиките.
- *Иновативност* – формулиране на нови подходи, мерки и дейности за постигане на целите, заложени в стратегията.
- *Измеримост, отчетност и устойчивост на резултатите* – осигуряване на дългосрочни ползи/ ефекти от постигнатите резултати.

- *Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите* – приоритетна значимост на образованието, обучението и ученето.

Нормативна основа

Стратегията за развитие на училището се основава на приоритетите, целите и стандартите, заложени в следните документи:

Нормативни основания за разработване на стратегия за развитие на институцията

1. *Правна рамка на ЕС*
   1.1. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 12.02.2001 г. за европейско сътрудничество при оценяване качеството на училищното образование;
   1.2. Препоръка на Европейския парламент и Съвета от 18.06.2009 г. за приемане на Европейска референтна рамка за осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение.
   1.3. Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот.
   1.4. Програма „Образование" 2021-2027 с европейско финансиране.

2. *Национална правна рамка*

2.1. При разработването на стратегия за развитието си институцията следва да се съобрази с редица национални стратегически документи:

- Национална програма за развитие „България 2030";
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030);
- Стратегия за възпитателната работа в образователните институции (2019 – 2030 г.)
- Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030);
- Национална стратегия за детето (2018 – 2030 г.);
- Секторна стратегия за безопасност на движението по пътищата (2021 – 2030);
- Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца 2023 – 2026, приета с Решение № 51 от 23.01.2023 г на Министерския съвет от 26.01.2023 г.;
- Национална програма за закрила на детето (2019 г.);
- Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България;
- Национална квалификационна рамка на Република България;
- Национални програми за развитие на образованието;
- Закон за предучилищното и училищно образование (ЗПУО).
- Държавни образователни стандарти
- Областната стратегия за развитие на област Русе;
- Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците;
- Общинска стратегия за развитие на образованието в община Иваново;
- Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците и др.

2.2. Стратегията за развитие на училището се разработва в съответствие с изискванията на:

- Закон за предучилищното и училищното образование
- Закон за професионалното образование и обучение
- Закона за закрила на детето;
- Закон за защита на личните данни;
- Закона за защита от дискриминация;
- Закон за семейните помощи за деца;
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд;

- Държавните образователни стандарти;
- Колективен трудов договор в системата на предучилищното и училищното образование;
- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и др.

Настоящата Стратегия за развитие на ОУ „Васил Левски“ с. Тръстеник, обл. Русе е разработена на основание чл. 263, ал.1, т.1, ал. 3, 4 и 6 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 7, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС).

Стратегията за развитие на ОУ „Васил Левски“ с. Тръстеник, обл. Русе обхваща петгодишен период от 2024 до 2028 учебни години, като се актуализира при необходимост. Към Стратегията за развитие на училището ежегодно се прилага план за действие и финансиране, а резултатите от изпълнението се отчитат в края на всяка учебна година.

Стратегията за развитие на ОУ „Васил Левски“ с. Тръстеник, обл. Русе е одобрена от Обществения съвет на училището (чл. 269, ал. 1, т. 1 от ЗПУО).

История и статут

Началото на организираното обучение в с. Тръстеник е през 1874г. Занятията се водят в частен зимник, покрит с тръстика. Учениците се обучават по взаимоучителната метода. По-късно учебните занятия се пренасят в специална сграда в двора на църквата.

През 1929г. е открита сградата на училището. За патрон на образователната институция е избрано името на Васил Левски. През !947г. отваря врати второ училище, където се обучават ученици в начален етап. До 1961г. в с. Тръстеник има две училища. Обучават се около 500 ученици. Развива се разнообразна извънучилищна дейност – кръжоци, учебни практики в опитното поле, туризъм и спорт.

Училището разполага с добре поддържана материална база. Всички класни стаи и кабинети са оборудвани с всички необходими учебно технически средства за подпомагане на учебния процес.

През учебната 2023 – 2024г. в ОУ „Васил Левски“ с. Тръстеник, обл. Русе се обучават 25 ученици от първи до седми клас. Обучението се осъществява от шест педагогически специалисти.

Наименованието на училището е Основно училище „Васил Левски“.

Седалището на училището е с. Тръстеник, общ. Иваново, обл. Русе.

Официалният адрес е ул. „Кирил и Методий“ № 1.

Училището е общинско. Според вида на подготовката то е неспециализирано, а според етапа или степента на образование е основно.

Училището осигурява общообразователна и разширена подготовка. Създават се условия и за допълнителна подготовка с цел развитието на интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Администриране

Постигането на стратегическите и оперативните цели за планирания пет годишен период е

обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, бюджет и отчитане на резултатите.

Очакваните резултати са обвързани с редица външни фактори, което ги прави трудно прогнозируеми. Те се превръщат в желано състояние, което ангажира всеки представител на образователната институция с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана.

Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователния процес.

Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години.

Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на обществения съвет като орган за граждански контрол.

ОУ „Васил Левски" с. Тръстеник, обл. Русе работи на делегиран бюджет и има опит при планирането и разходването на финансовите средства. Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция като план от дейности, обхващащ управленски задължения и политики и методи гарантира сигурност при управлението на финансовите средства.

Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на меки мерки, политики и дейности.

Финансовото осигуряване изпълнението на стратегията за развитие на училището се осигуряват от делегирания бюджет на училището, собствени средства, средства от проекти, финансирани от ЕС, и от национални програми, други източници *(посочете)*.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНСТИТУЦИЯ

Цялостната дейност на Основно училище „Васил Левски", с. Тръстеник през последните 4 години бе организирана и в съответствие с националната политика и нормативна рамка на българското образование. На училищно ниво ефективно се прилагаха регулаторни документи, в т.ч. планове, програми, механизми и др.

Обучаващите се ученици в училището са 25 и са разпределени в 3 слети и 1 самостоятелна паралелка. Обучението се осъществява на една смяна.

В училището е създадена система за организация по всички видове дейности, съгласуваност и отчетност на резултатите, осигурено е единство и непрекъснатост на учебно-възпитателният процес. Стратегически силни стъпки бяха направени в областта на планирането на учебно-възпитателната работа. Правилното планиране бе решаващо условие за усъвършенстване качеството на организацията, структурата и методиката на обучение в училище. Постигнатите високи резултати са благодарение на създадените добри условия на водене на учебен процес.

Обхванати са всички деца, подлежащи на задължително обучение. Няма повтарящи ученици и такива оставени на допълнителна работа. Изградени са връзки за сътрудничество с родителите по паралелки и с училищното настоятелство. Педагогическия екип има

възможности да се справя и да решава възникнали проблеми.

За по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст се реализират дейности по Националната програма, насочени към осигуряване на условия за достъп до образование на учениците за задължителната училищна възраст чрез обхващане и задържане, без разлика на етническа принадлежност, пол, произход и вероизповедание и чрез създаване на възможност за всеки да се обучава независимо от неговото местоживеене и икономическо положение чрез следните оперативни направления:

- осигуряване на закуски, мляко, млечни продукти и плодове за учениците от I до IV клас, където е организирана целодневна организация на обучението и/или има възможност за столово хранене;
- осигуряване на учебници и учебни помагала за учениците 1.-7. клас в държавните, общински, частни училища в Република България.

Всяка година училището осъществява рекламно-информационна дейност преди постъпване на учениците в първи клас, която включва: провеждане на родителски срещи във връзка с прием в I клас: изготвяне и разпространение на рекламни брошури; наблюдение на открити уроци в първи клас от децата, посещаващи детските градини в района на училището; съвместни дейности с децата от детските градини и четвъртокласниците; провеждане на училищни празници и тържества с участието на родители и обществеици и др.

Създадена е добра система за организация, съгласуваност и контрол на резултатите от дейностите. Педагогическия екип отговорно отстоява професионалните си ангажименти. На всички учители е осигурена творческа свобода за възможно най-пълно реализиране на целите стоящи пред училището.

Квалификацията на педагогическите специалисти е един от приоритетите в развитието на училището като институция. Целта е повишаване статуса на учителската професия в средносрочен и дългосрочен план и осигуряването на подготвени и мотивирани преподаватели. Всяка година учителите участват в различни обучителни курсове, семинари, тренинги, практикуми, обсъждане на добри практики на национално, регионално и училищно ниво. Най-масовата форма за повишаване на квалификацията на педагогическите кадри са темите, предложени от РУО - Русе, работата в методическите обединения и по проекти.

В ОУ „Васил Левски" с. Тръстеник има една синдикална организация към КНСБ - СО на СБУ. Директорът на училището има добра комуникация със синдикалните структури. Заедно с ръководството, председателя на синдикалната организация участва в изработването на вътрешните правила за РЗ и разработванего на Правилника за вътрешния трудов ред. Няма подписан Колективен трудов договор на училищно ниво.

В ОУ „Васил Левски" с. Тръстеник прилага ежедневно в своята дейност националните образователни политики. В работата си се ръководи изцяло от ЗПУО, стратегическите документи, социалните и икономическите цели на държавната политика. Чрез взаимодействието с родителите, социални партньори и други институции се стреми политиките в областта на образованието да бъдат максимално разпознаваеми и подкрепени.

В основата на образователно-възпитателния процес стои ученикът, фокусът върху неговата личност е придобиване на ключови компетентности в три основни измерения: знания, умения и нагласи. Възпитателната работа е в основата на формирането на нагласите, на базата на усвоените знания и

развити умения в рамките на всяка една от компетентностите през процеса на обучение.

Повишаването на обхвата на учениците в задължително училищно образование и намаляването на дела на отпадналите и преждевременно напусналите училище са сред най-важните задачи на училището.

Като превенция на отпадането от училище и за мотивация за учене се дава възможност на учениците да участват в разнообразни извънкласни дейности: клубове по български език и литература, математика, природни науки, лека атлетика, спортно ориентиране. Провеждат се устойчиви политики за подкрепа на децата и учениците с изявени таланти и способности.

Училището всяка година се стреми и работи в насока към приобщаването и образователната интеграция на ученици от уязвими групи, включително и представители на ромския етнос. Чрез участие в различни проекти и национални програми се насърчава и реализира процеса на образователна десегрегация, които формират толерантност и умения за интеркултурен диалог и оказват положително въздействие по отношение на равния достъп до качествено образование на всички ученици.

През 2020 -2021 г. училището работи по проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ от 2020/2021 уч. година, чиято основна цел е да не се допусне прекъсване на образователния процес и приобщаващото образование в условията на кризи, да се осигурят условия за ефективност на образованието, да се противодейства на риска от отпадане в ситуация на обучение от разстояние. Чрез проекта получихме лаптопи за ученици и за преподаватели. През 2021 -2022 г. училището отново работи по този проект. Проектът продължава и през учебната 2022 – 2023 година, както и през учебната 2023 – 2024 г. Всички ученици от първи клас ще получат основни знания за работа в Интернет пространството.

Политиката на училището за приобщаващото образование се надгражда и чрез изпълнение на мерки за подкрепа на всички дена, които имат затруднения с усвояване на учебното съдържание, за кариерно ориентиране с цел подготовка за преход към следваща образователна степен; за мотивация за продължаване на образованието. Във тази връзка училището работи по проект BG05M2OP001-0001 „Подкрепа за успех“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж". От учебната 2023 – 2024 година ОУ „Васил Левски“ ще работи по новия проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“, финансиран от програма „Образование“ 2021-2027, съфинансиран от Европейския съюз.

Важни приоритети в стратегията на училището са дигитализацията на учебния процес, възможността за изграждане на училищна STEM среда за прилагане на компетентности в областта на математиката, природните науки и технологиите.

ОУ „Васил Левски” разполага с високоскоростен, безжичен интернет. В компютърния кабинет има 10 станции и 1 работно място за учител, сървър; проектор, мултимедия. Всяка класна стая разполага с компютър и безжичен интернет. Всички учебните помещения са с бели дъски. Учителите използват персонални лаптопи. Училището разполага с дисплей. получен по проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден" по ОП „ Наука и образование за интелигентен растеж“.

Новите предизвикателства пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване са продиктувани от динамично променящите се обществени отношения и дигитализацията на образователния процес. Единствен начин за справяне с предизвикателствата е изграждането на автономни и инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи ключови компетентности, с нагласи за учене през целия живот, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на общността. За тази цел училището прави своя избор да се развива като съвременна конкурентноспособна образователна институция, на която целите и резултатите от ученето са подчинени на новите образователни стандарти, обвързани с условията и

процесите за тяхното постигане.

Образователната институция е изправена и пред друго предизвикателство – осигуряване на възможности за приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички ученици. В контекста на приобщаващото образование ОУ „Васил Левски" дава ясен знак за хуманизъм и толерантност, тъй като в него се обучават интегрирано 2 ученици със специални образователни потребности (СОП) от I до VII клас.

Добър пример за демократичния дух на образователната институция е приобщаването на родителите като активни участници в образователния процес и разгръщането на възможностите им за граждански контрол чрез участие в Обществен съвет.

Гаранция за добро управление е и умението за управление на делегиран бюджет и осигуряване на алтернативни източници на финансиране, което училищното ръководство поставя като една от приоритетните си оперативни задачи.

Характеристика на училището:
Ученици

В училището се обучават ученици от първи до седми клас включително, живеещи в с. Тръстеник.

Анализът на движението на ученици показва, че учениците се преместват основно по семейни причини, преместване поради смяна на местоживеене и напускане на страната.

Средният годишен успех на училището през периода 2020 – 2023 година, по учебни години е :

1. За учебната 2020/2021 година е Добър 4.38
2. За учебната 2021/2022 година е Добър 4.22
3. За учебната 2022./2023 година е Добър 4.28

В училището са създадени възможности за включване на учениците в разнообразни форми на занимания по интереси :

- Театрална работилница „ Тръстенишки патиланци;
- Клуб „Фолклорна палитра";
- Клуб „Езиков свят".

Педагогически специалисти и непедагогически персонал

През учебната 2023/2024 година щатният персонал в ОУ „Васил Левски" е 9, от които 6 педагогически специалисти, в т.ч. директор и 3 непедагогически персонал.

Училището се управлява от директор. Всички преподаватели са с висше образование, ОКС „магистър" или „бакалавър". Голяма част от учителите повишават квалификацията си в различни квалификационни форми: семинари, обучения, придобиване на квалификационни степени. Носители на професионално – квалификационни степени са 100 % от педагогическите специалисти:

Квалификационна степен	V	IV	III	II	I
Брой педагогически специалисти	2	3	1		

Кариерно развитие на учители и възпитатели:

Учител:	3
Старши учител	2

Мерки за повишаване качеството на образованието

Нарастват изискванията към институциите и ОУ „Васил Левски“ с. Тръстеник предприема необходимите политики и мерки за повишаване качеството на образованието и осигуряване на условия за развитие на уменията, талантите и способностите в областта на науките, технологиите и изкуствата, за насърчаване към здравословен начин на живот, физическа активност и занимания със спорт в образователната институция:

Насочени конкретно към учениците:

- формиране на умения за учене и компетентности в областта на българския и на чужд език;
- формиране на културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;
- подкрепа при формиране на инициативност и предприемачество, дигитални компетентности, STEM умения и др.;
- насоченост към формиране на социални учения за общуване, самооценка, самоконтрол, работа в екип и др.;
- проследяване на индивидуалното развитие и постигнатите резултати на всеки ученик;
- осигуряване на обща и/или на допълнителна подкрепа за ученици с обучителни трудности и/или с проблемно поведение, в риск от отпадане, със специални образователни потребности;
- постигане на устойчивост/повишаване на резултатите от НВО;
- осигуряване на занимания по интереси според желанията на учениците и възможностите на училището;
- осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности и др.

Ориентирани към педагогическите специалисти:

- ефективно планиране (дефиниране на ясни образователни цели и планиране на дейности, надграждащи усвоеното и ориентирани към самостоятелна, творческа работа от страна на учениците), избиране и прилагане на иновативни методи, техники и средства при провеждане на учебния час, мотивиращо управление на паралелката;
- използване на мултимедийни презентации и електронни ресурси в образователния процес;
- осигуряване на заместване на отсъстващи учители;
- процес на непрекъснато повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и др.

Гражданско, здравно и екологично и интеркултурно образование, патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците.

Повишава се необходимостта от гражданско участие и училището работи активно за повишаване на гражданско, здравно и екологично и интеркултурно образование в разширената подготовка (по общообразователни учебни предмети, включени в раздел А или по учебни предмети, които не се изучават в раздел А в съответния клас, но се изучават в процеса на училищно обучение), в които да се изучават интегрирано учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, както и такива, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие.

В училището се планират и реализират дейности, насочени както за запознаване на учениците с

националните, европейските и световните културни ценности и традиции, така и за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и българското национално самосъзнание.

Нараства ролята на ролята на съветите на класа и ученическия парламент при организиране и осъществяване на дейности, свързани с ритуализацията на училищния живот.

Приоритет в училищната политика е усвояването на българския книжовен език. За постигане на целите, свързани с изискванията към устната и към писмената реч при усвояването на българския език.

В работата на педагогическите специалисти водещи са иновативността и ефективността, организацията на образователния процес се гради на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите за високо качество на резултатите от обучението по всички учебни предмети. Налице е и интегритет на науките – изучаване на учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда.

Осигуряване на равен достъп до образование и превенция на риска от ранно отпадане

Традиционно училището определя като един от основните си приоритети превенцията на ранното напускане на учениците и превенцията от отпадане на учениците в задължителна училищна възраст. Усилията на училищната общност са насочени към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на мерки за повишаване качеството на образованието.

Училището прилага мерките, регламентирани в Постановление № 100 на Министерски съвет от 8.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст:

1. своевременно установяване на причините и прилагане на мерки за предотвратяване отсъствието на ученици;
2. своевременно извършване на посещения по домовете на ученици в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от училището без уважителни причини;
3. системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в образователната институция;
4. предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в риск от отпадане в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;
5. предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот и др.

Ориентацията към интересите и мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика са акцент в работата на всеки учител с оглед преодоляване на пречките пред ученето.

Важно място е отделено на дейности, ориентирани към осигуряването на равен достъп до качествено образование и приобщаване на учениците от уязвими групи.

Приобщаване на учениците, противодействие на агресията, тормоза и насилието

Училището осигурява *обща подкрепа за личностно развитие*, която е насочена към всички ученици, гарантира участието и изявата им в образователния процес и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
2. кариерно ориентиране на учениците – провеждано от класния ръководител или от педагогическия съветник;

3. занимания по интереси;
4. дейности за превенция на обучителните затруднения, вкл. логопедична работа;
5. допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително огрaмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;
6. консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
7. провеждане на консултации с напреднали ученици и др.;

Допълнителна подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания.

Училището прилага не само политика за подкрепа за личностно развитие на учениците, но и за изграждане на позитивен организационен климат и за утвърждаване на позитивна дисциплина. Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

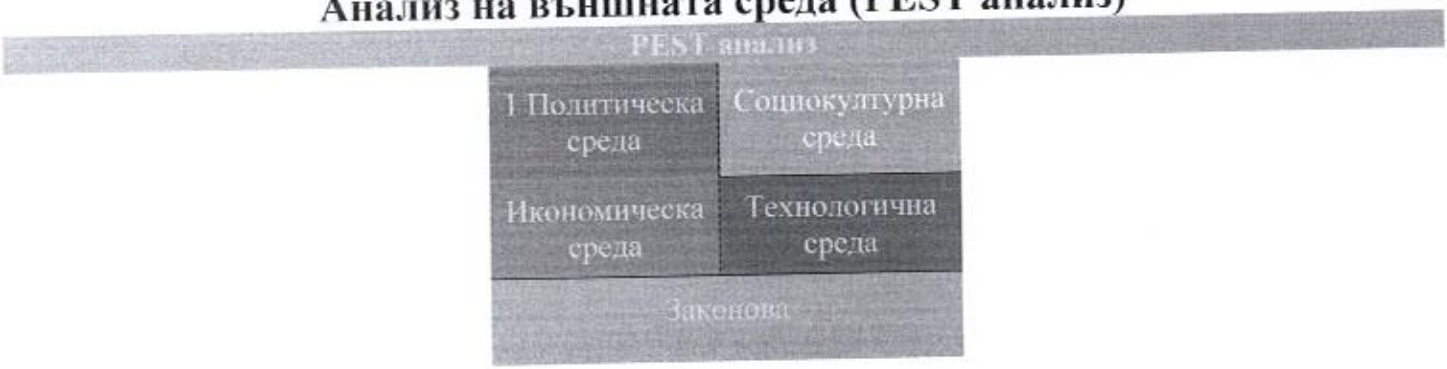
Основен принцип в утвърждаването на позитивна дисциплина е институционалната политика за противодействие на тормоза и насилието, полагането на координирани и последователни усилия за предотвратяване на агресията във всичките ѝ видове и създаване на по-сигурна среда в образователната институция. При работата с учениците се прилагат мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

В организирането и провеждането на всички дейности се прилагат принципите на:

- хуманизъм и толерантност;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- автономия при провеждане на образователни политики;
- самоуправление и децентрализация;
- прозрачност на управлението;
- предвидимост на развитието на училищното образование и др.

III. PEST и SWOT АНАЛИЗ

Анализ на външната среда (PEST анализ)

Училището като институция функционира в условията на променяща се среда, която оказва силно влияние върху мотивацията за учене, а също така и върху поведението на учениците.

Среда	Тенденции	Последствия
политическа	ЗПУО - образованието е национален приоритет.	Качествена промяна във философията на образователната система: нова образователна структура, организацията на обучение, гъвкавост и свобода на учебните планове и програми, ново отношение към ученика и учителя и неговата квалификация и кариерно израстване. оптимизирана система на оценяване. форми за цялостна и индивидуализирана подкрепа на учениците и др.
икономическа	Нестабилна икономика. Работа в условията на световна финансова и икономическа криза. Нисък стандарт на живота. Висока безработица.	Свиване на разходната част от бюджета на училището. Ограничена възможност за нарастване на ЕРС на ученик. Движение на ученици.
социална	Влошаване на демографските показатели. Ниска заинтересованост на родителите. Отрицателно влияние на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене. Нисък авторитет на учителската професия.	Намаляване броя на учениците. Силна конкуренция между училищата в близките квартали. Миграция на родителите в чужбина, смяна на адресна регистрация. Нарастване на социалните различия между учениците. Ниска мотивация за учене. Негативно отношение към училището. Влошени показатели на възпитателната дейност в семейството, а от там и в училище. Очертава се криза за учителски кадри - нежелание на студентите да се реализират в учителската професия.
технологична	Подобряване на технологичното обезпечаване на образованието: ИКТ, интернет, електронни ресурси. Промяна във визията и съдържанието педагогическите технологии.	Осъвременена материална база, съдържаща условия за повишаване на качеството и ефективността на образователния процес.
законова	ЗПУО и държавни образователни стандарти	Осигуряване на прозрачност и предвидимост на политиките, които се предприемат в системата. Постигнат разумен баланс между нормативност (рамка) и овластяване и свобода на отделните участници в процеса на училищното образование - училищата, учителите, родителите, учениците.

Изводи:

Въздействието, което оказва външната среда върху българското училище е противоречиво. Изразени негативни фактори са икономическата и социалната среда, които имат определящо значение за образователната система. Прогнозите за тяхното развитие и влияние са в зависимост от външни и вътрешно-политически фактори. При тази неопределеност е трудно да се предвиди тенденцията в развитието им. Може обаче да приемем на базата на сегашното им състояние, че те ще запазят негативното си въздействие върху образователната система.

ОУ "Васил Левски" с. Тръстеник се стреми с всички възможни начини и средства да компенсира отрицателното въздействие на тези външни фактори върху развитието на училището.

Анализ на вътрешните (силни и слаби страни) и външните (възможности и заплахи) за средата фактори (SWOT)

Целта на SWOT – анализа (силни, слаби страни, възможности и заплахи) е да се определи количествено и качествено състоянието на училището като система. Приложи се групов метод на работа с цел оценката да бъде по-обективна. Чрез него се поставя стратегическата диагноза и е база за извеждане на стратегическите цели и мерки.

Силни страни	Слаби страни
ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС - Успешно и ефективно обучение и възпитание на учениците.; - Едносменно обучение; - Създатели условия за целодневна организация на учебния ден; - Съвместна работа по проекти на учители и ученици.; - Осигуряване на условия за работа в електронна среда; - Реализиране на възможности за обучение сред природата в училищния двор класна стая сред природата. **УЧЕНИЦИ** - Поддържане на относително постоянен брой ученици в последните години, което осигурява финансова стабилност на училището в условия та на делегиран бюджет; - Функциониращи форми на ученическо самоуправление /ученически съвети на класа, училищен ученически съвет/; - Утвърдени правила за прием в I клас и целодневно обучение; - Осигуреност с безплатни учебници и учебни помагала за всички ученици от I до VII клас; безплатни закуски, училищен плод и училищно мляко I- IV клас **ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ** - Кадрова осигуреност с квалифицирани учители в т. ч ресурсни учители; - Създадени условия за повишаване квалификацията иа учи голите, обмен на успешни педагогически практики, МО; - Единодействие на педагогическата колегия при планиране и организиране на дейности с учениците; избор на теми за часа на класа; - Добър ръководен екип; - Системен контрол върху качеството на ОВП.	**ОРГАНИЗАЦИОННО НИВО** - В национален мащаб съществуват трудности при преодоляване на негативизма в обществото към постоянния процес на реформи в обучението и възпитанието на подрастващите - В национален мащаб е налице бързо професионално прегаряне; - Недостатъчна база от учебно-технически и нагледни средства и електронни ресурси; - Липса на съвременна спортна база. **ЕКИПНО НИВО** - Трудности в работата с определен брой родители; - Намаляване броя на учениците и паралелките вследствие на демографския срив в града и региона; - Слаба мотивация за учебен труд па отделни ученици; - Единични прояви от страна на ученици за нарушаване на дисциплината в учебните часове и нарушаване на училищния ред; - Малък брой на учениците с отличен успех в прогимназиален етап, слабо представянето на олимпиади и състезания от учениците в прогимназиален етап; - Голям брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини на учениците: - Недостатъчна ангажираност на родителите в училищния живот;

УПРАВЛЕНИЕ, ОБРАЗОВАНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ - Осигуряване па свободен, неограничен и равен достъп до образование; - Работеща и ефективна вътрешна нормативна уредба: - Добра координация и обмен на информация между класни ръководители и ръководството на училището при работа с учениците с проблемно поведение; - Информация за дейността на училището чрез поддържане на актуален сайт и фейсбук страница на училището; - Гарантиран пропусквателен режим; - Осигурени здравословни и безопасни условия за опазване на живота и здравето на участниците в образователния процес; - Сътрудничество с педагогическия екип на ДГ „Ален мак" и с родителите на децата от подготвителната група. **МАТЕРИАЛНИ РЕСУРСИ** - Привлекателна учебна среда - обновени класни стаи, отлично оборудван кабинет по ИТ, ресурсен кабинет и игротека, трапезария, спортни площадки; - Достъп до интернет, изградена безжична WI-FI мрежа, която обхваща територията на училището: - Учебно-технически средства мултимедии, компютърни терминални решения, таблети и лаптопи за ученици и учителите за работа в електронна среда; - Електронна система видеонаблюдение; - Сигурпост-охранителна система и специален пропускателен режим: - Пространства за учене на открито в училищния двор: - Обновяване и подобряване на МТБ според възможностите на бюджета. **ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ** - Добро управление на финансовите средства в условията на делегирани бюджети; - Обективност, публичност и достъпност при разработването и управлението на бюджета; - Управленска култура на ръководството и връзка между управленските функции: планиране, организиране, координиране и контрол; -Коректно и редовно обезпечаване па средствата за заплати и възнаграждения, осигурителни вноски, ДТВ, средства за облекло; -Допълнителни финансови приходи от участие в проекти и програми. **ПАРТНЬОРСТВА И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ** -Партньорство между училищното ръководство и синдикалната организация - Активен Обществен съвет -Местни структури - Отдел „Образование"— към община	- В национален мащаб е налице недостиг на подготвени и мотивирани млади хора за работа в училище ; - Приемственост на ниво начален и прогимназиален етап между учителите за синхронизиране на учебните програми по предмети: - Недостатъчни умения на учителите за използване и създаване на електронни учебни ресурси; - Недостатъчна квалификация на кадрите за разработване и управление на проекти: - Недостатъчно отразяване на постиженията на училището и учениците в местните медии /слабо поддържан сайт на училището/;

Иваново, РУО-Русе, Дирекция „Социално подпомагане“, Отдел за закрила на детето. Регионален център ППО, ДГ „Ален мак“ и др. - Културни институти. медии, неправителствени организации и др.	
Възможности	**Заплахи**
-Анализ на демографската перспектива на общината и региона във връзка с успешното реализиране на приема при условията на ЗПУО; - Подкрепа на личностното развитие на учениците, превенция на обучителните трудности и ранно оценяване на риска – ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от училище; - Превенция а агресията и противообществените прояви; - Повишаване на капацитета на учителите за промяна на стила и методите на работа и ориентиране на обучението към потребностите на отделната личност; - Повишаване на квалификацията, обмяна на добри педагогически практики и внедряване на иновации на базата на ИКТ; - Предоставяне на възможности за учене през целия живот и за утвърждаване на нагласи за устойчиво развитие; -Използване на съвременни образователни технологии за мотивиране на учениците и прилагане на усвоените знания в практиката; - Мотивиране на учениците за постигане на по-високи резултати в учебната работа и НВО; - Задържане на ученици при преминаване от начален в прогимназиален етап; -Системна работа с родителите; -Разработване и управление на нови проекти и национални програми; -Изграждане на училищна STEM среда; -Разширяване обхвата на интегриране на учебно съдържание от различни предметни области: -Разширяване на извънкласните форми на работа е учениците в свободното им време -Използване на портфолиото като инструмент за професионално развитие и оценка. -Ефективност на работата на МО за повишаване подготовката на учителите и споделяне на добри практики. -Преодоляване на рутината и формалното изпълнение на служебните задължения.	-Демографски срив в региона, обезлюдяване, ръст на миграцията, водещ до непълноценност на семейната среда, ниска степен на раждаемост; -Занижен родителски контрол и взискателност; - Наличие на безработица и икономическа несигурност, което затруднява образователния процес; - Негативно отношение към училището и липса на мотивация за учене; - Повишена неграмотност сред учениците, особено тези от ромския етнос; - Неблагоприятни конкурентни условия; - Нисък социален статус и недостатъчен авторитет на българският учител; -Активното навлизане на технологиите и Интернет в живота на децата и учениците носи риск за физическото и психологическото им здраве.

Изводи:

Анализът показва, че релацията „силни страни – възможности" има по-голяма тежест, което определя стратегията за развитие, насочена към затвърдяване и развитие на завоюваните позиции и разкриване на нови перспективи.

В Основно училище „Васил Левски" с. Тръстеник се провежда високо ефективен учебен процес чрез реализиране на съвременни форми и методи на работа, чрез предоставяне възможности на учениците да правят избор, да мислят аналитично на базата на критичен анализ, да разкриват и разрешават възникнали проблеми, да развиват детската си фантазия, да дебатират и формират лична позиция, да отстояват собствено мнение.

Основен проблем, стоящ пред училището е намаляващия брой деца в община Иваново.

Училищната политика отчита не само специфичните особености на Основно училище „Васил Левски" с. Тръстеник, но и представя виждания за европейско развитие на училището. Педагогическият екип поема високата отговорност да изпълнява водеща роля по отношение образованието, възпитанието и личностното развитие на учениците и се ангажира с постигането на планираните резултати при пълна прозрачност и отчетност на управлението.

IV. МИСИЯ И ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО. ПРИНЦИПИ

Мисия на училището

Основно училище „Васил Левски" с. Тръстеник осигурява за учениците качествен образователен процес чрез създадена оптимална училищна среда, усъвършенстващи се учители, партньорство с родителите и поддържане на искрен интерес и уважение към потребностите и интересите на децата. Стремежът на педагогическия екип е да даде трайни и полезни знания и да формира умения за самостоятелен и пълноценен живот в социалната среда, е проява на уважение към гражданските права на другите и отговорно собствено поведение.

Основна социална задача на училището е обхващане на децата от квартала и тяхното задържане в него. Осигуряване на началната им грамотност и създаване на условия за продължаване образованието им на следващия етап. Училището се стреми да създаде личности с изразено гражданско съзнание и отговорно лично поведение за активно включване в обществения живот, възпитани в дух на родолюбие и патриотизъм, с модерно виждане за света, с изследователска нагласа и готовност за експериментиране: изграждане на стабилни партньорства и на взаимоотношения на толерантност и разбирателство, спечелване и успешна реализация на различни национални и международни проекти.

Нашият девиз е: "Учим днес, успяваме утре!"

Визия на училището

Качествено образование, съответстващо на предизвикателствата на 21 век.

Използване на демократични принципи на образование. Съвременна организация на учебния процес. Изграждане на социални умения. Търсене на реална връзка на знанията с тяхното разбиране и практическа приложимост в житейска ситуация.

Принципи

- законосъобразно – осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове
- всеобхватност –училищните политиките да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС.

- прозрачност – всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни.
- документиране –документиране на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни актове и тяхното съхранение и архивиране.
- обратна връзка –получаване на отговори и реагиране на предложенията на участниците в комисиите и предложенията на ПС.
- приемственост –новите политики, свързани с образователната реформа няма да отрекат вече поетите ангажиментите в рамките на образователната институция и стратегията няма да ги подменя с нови. Добрият опит ще бъде не само съхранен, но и ще продължи да се мултиплицира.
- равнопоставеност – всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и оперативни цели.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ И ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ. ДЕЙНОСТИ ПО СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

1. Стратегически цели

Повишаване авторитета на ОУ „Васил Левски" с. Тръстеник чрез изградена единна и ефективна система за управление, която да осигури високо качество на образованието и превръщането на институцията в търсена и конкуретноспособна.

Стратегическите цели са ориентирани към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Приоритет е необходимостта от ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии, иновации в образованието и изграждането на вътрешна информационно-комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели. На преден план се извежда интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му, залегнали в дейностите по постигане на оперативните цели.

Отчетени са състоянието и потребностите към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона.

Стратегическа цел 1: Повишаване качеството и ефективността на образователния процес чрез личностно-ориентирания подход и стимулиране на развитието, творческите заложби и потенциала на всеки ученик, създаване на учеща среда за осигуряване на щастливо детство за всяко дете.

Стратегическа цел 2: Повишаване ефективността на управлението на училището.

Стратегическа цел 3: Привличане на ресурси от общността и външната среда, участия в национални и международни програми и проекти на Европейския съюз и тяхното реализиране.

Стратегическа цел 4: Осигуряване на съвременна и ефективно подкрепяща образователния процес институционална среда.

2. Оперативни цели

Разработените оперативните цели произтичат от мисията и визията на училището, съобразени са с целите и принципите на училищното образование и са ориентирани към системата за управление на качеството на обучението, възпитанието и социализацията в образователната институция и към институционалната среда при отчитане взаимодействието между участниците в образователния процес

и сътрудничеството със заинтересованите страни.

Оперативна цел 1: Разработване и утвърждаване на единна и непротиворечива система за ефективно управление на институцията.

Дейност 1. *Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието:*
1. Изготвяне на анализ на образователния процес в институцията в контекста на националните образователни политики и стратегически цели за превръщането на образованието като национален приоритет и намиране мястото на образователната институция в контекста на промените.
Квалификация на ръководния персонал по проблемите, свързани с образователната реформа и адаптирането на училищните политики към новите образователни цели.
2. Приемане на вътрешноинституционални документи, отразяващи политиките на институцията, за изпълнение дейностите по стратегическите и оперативни цели, свързани с подобряване качеството на образованието в ОУ „Васил Левски" с. Тръстеник. Своевременна актуализация на вътрешноинституционалните документи спрямо промените в нормативната база на национално ниво.

3. Актуализиране на училищната система за управление на качеството.

3.1. Разработване на общи и специфични мерки за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на институционалната среда, възпитанието и социализацията на учениците, училищно партньорство със заинтересовани страни.

3.2. Адаптиране на политики за постигането на образователните цели, регламентирани в ЗПУО и в ДОС.

3.3. Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка – всяка година, съгласно изискванията на Наредба № 4/2015 г. за учебния план, приемането им с решение на педагогическия съвет, съгласуване с обществения съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование и утвърждаването им от директора на училището.

3.4. Разработване на годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището.

3.5.Изграждане на училищни екипи за:
а) подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
б) изграждане на позитивен организационен климат;
в) утвърждаване на позитивна дисциплина;
г) развитие на училищната общност.

3.6. Предефиниране на политики, приоритети и ценности.
а) ясно дефиниране на системата от индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция.
б) изготвяне на вътрешна система за ефективен мониторинг и контрол.
(ефективен = резултатен, а не фиктивен)

3.7. Изграждане на STEM среда за прилагане на нови методи на преподаване, с цел мотивиране на учениците за учене, усвояване на трайни знания=

Дейност 2: *Инвестиции в образованието или финансови ресурси*
1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти:
1.1. Изграждане на училищни екипи за разработване на проекти.
1.2. Провеждане на обучение на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.

2. Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на училищния бюджета.

2.1. Актуализиране на системата за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и разработване на

а) счетоводна политика на образователната институция;

б) стратегия за управление на риска;

в) вътрешни правила за антикорупция, за двоен подпис, за предварителен и за текущ контрол, за анализ на натовареността и за текущо наблюдение и самооценка;

г) система за документооборота;

д) политика за работа с информационни системи и активи и за информационна сигурност и правила за достъп до информация;

е) отговорности по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение

2.2. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна уредба.

2.3. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.

2.4. Разработване на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства от дарения, спонсорство, наеми, проекти и др.

2.5. Приходи на училището.

2.5.1. Осигуряване на инвестиции в образователната институция и тяхното законосъобразно, целесъобразно и икономично използване.

2.5.2. Привличане на алтернативни източници за финансиране от работа по проекти и програми, дарения, наеми, спонсорство и др.

2.6. Ефективно използване, подобряване и обогатяване на МТБ на училището. Включване на учениците в естетизирането и поддръжката на МТБ, съобразно целите на ОВП и собствените им вкусове и предпочитания

Дейност 3: *Квалификационна дейност*

1. Планиране, реализиране и документиране на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешноинституционално ниво:

1.1. Проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат съобразно придобитите нови компетентности.

1.2. Приемане на план за квалификация, като част от годишния план в съответствие с приоритетните области за продължаващата квалификация, с националната и регионалната политика и съобразно потребностите от квалификация на педагогическите специалисти в съответния регион, съобразен с изискването педагогическите специалисти да повишават квалификацията си с не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране и не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки;

1.3. Утвърждаване на наставничеството.

1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.

1.6. Отчитане на резултатите от проведената квалификационна дейност: мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.

2. Планиране, реализиране и документиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции:

2.1. Изграждане на система за продължаваща квалификация.

2.2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от специализирани обслужващи

звена, от висши училища и научни организации.
2.3. Увеличаване носителите на професионално-квалификационни степени.

3. Споделяне на ефективни практики.
3.1. Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.
3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:

а) дни на отворени врати, провеждани под формата на открита практика, събирания на педагогическите екипи по ключови компетентности и др.
б) методически семинари и дискусионни форуми за презентиране на творчески проекти, резултати и анализ на проведени изследвания, с цел споделяне и насърчаване на иновации и повишаване на нивото на квалификация.

3.3. Споделяне на добрите педагогически практики и взаимните посещения на часовете на учителите и възпитателите – всеки учител и възпитател да представи поне по един урок (самоподготовка, занимание по интереси) пред своите колеги;
3.4. Повишаване резултатите на учениците по български език, литература и подобряване четивната грамотност и презентационни умения на учениците

Дейност 4: *Нормативно осигуряване*
1. Осигуряване на достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;
1.1. Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция:

а) правила за документооборота;
б) правила за информационна сигурност;
в) правила за защита на личните данни;
г) номенклатура на делата и др.

1.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;
1.2.1. Осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека;
1.2.2. Поетапна актуализация на библиотечните единици.
1.3. Състояние на училищната документация.
1.3.1. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация съгласно Наредба № 8/11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование;
1.3.2. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на ДОС за информация и документите.
1.4. Поддържане състоянието на библиотечната информация съгласно изискванията на Наредба № 24/10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.
1.4.1. Набавяне на справочна и художествена българска литература;
1.4.2. Справочна и художествена англоезична литература;
1.4.3. Философска и психологическа литература
1.4.4. Методическа литература и др.
1.4.5. Провеждане на инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.

Дейност 5: *Персонал*
1.Разработване на правила при подбор, сключване и прекратяване на трудови договори.
2.Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения – делегиране на отговорности (разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на

контрол и изпълнение).
3. Изработване на критерии за оценка труда на персонала:
3.1. Изготвени, обсъдени и приети критерии за диференцирано заплащане труда на персонала.
3.2. Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование като стимули за повишаване на мотивацията за професионално усъвършенстване и тяхната активност в развитието на иновативни практики.
4. Актуализиране на вътрешните правила за работната заплата.
5. Разработване на правила за организиране и провеждане на атестиране на педагогическите специалисти: сформирана атестационна комисия, утвърдени информации и инструктажи, пет критерия от областите на професионална компетентност в зависимост от вида на институцията и стратегията за развитието ѝ и на скала за определяне на достигнатата степен на изпълнението им, атестационни карти, декларации, планове за методическо и организационно подпомагане, протоколи, заповеди и др.
5.1. План за методическа и организационна подкрепа и определяне на наставник на педагогически специалисти, получили оценки от атестирането „отговаря частично на изискванията" или „съответства в минимална степен на изискванията".
5.2. Обвързване на резултатите от атестирането с кариерното развитие на педагогическите специалисти: определяне и утвърждаване от директора на работни места за „старши" и за „главен" учител/възпитател, както и възможностите за присъждане на втора и първа степен в рамките на числеността на педагогическия персонал и на средствата от делегирания бюджет.
6. Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;
6.1. Изграждане на комисия/екип за управление на качеството на образованието като помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията
6.2. Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция.

Оперативна цел 2: Изграждане на институционална среда и училищен механизъм за подкрепа и адаптиране на учениците

Дейност 1: *Институционална среда*
1. Разработване на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда
1.1. Актуализиране на правилата за достъп до сградата, за охрана и сигурност с видеонаблюдение.
1.2. Приемане на механизъм с мерки и дейности за изграждане на подкрепяща и позитивна институционална среда:
- 1.2.1. приемане на различните форми на обучение, регламентиране условията за промяна в правилника за дейността на училището;
- 1.2.2. сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене.
- 1.2.3. сформиране на ГУТ и училищна комисия по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете;

1.3. Създаване на възможности за включване на ученика в различни форми за занимания по интереси в зависимост от неговите интереси и потребности;
1.4.Осигуряване на условия за неформално и информално учене.
1.5. Осигуряване на условия за възможност за гъвкаво, интерактивно и адаптивно обучение.
- 1.5.1. Създадени възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети;
- 1.5.2. Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики;
- 1.5.3. Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и

разработване на различни образователни материали (вкл. интерактивни методи на преподаване) и използване на електронно четими учебници *(ако е приложимо).*

1.5.4. Създаване условия за гъвкаво прилагане, изменяне и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по-добри резултати от ученето;

1.5.5. Създаване условия за използване на интерактивни техники за окуражаване на учениците да правят връзки и да участват активно в учебния процес.

Дейност 2: *Превръщане на училището в приобщаваща и подкрепяща среда*

1. Създаване условия за интегриране на ученици със СОП (достъпна среда, ресурсна подкрепа, др.).

2. Предприемане на мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин:

а) допълнително обучение по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;

б) консултации по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;

в) взаимодействие с образователен медиатор;

г) сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование и др.

3. Утвърждаване на политики за работа с ученици от уязвими групи:

3.1. Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование, органите за закрила на детето, дирекция „Социално подпомагане" и др.

3.2. Изготвяне на писмени предложения до съответната дирекция „Социално подпомагане" за предоставяне на помощ в натура за ученици, като предлагат вида на помощта съобразно идентифицираните потребности на всеки конкретен ученик.

4. Утвърждаване на политики за превенция на ранното отпадане от образователната система:

а) участие на педагогически специалисти в дейности на екипи по обхват: посещения по домовете на учениците в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от училището без уважителни причини и разговори с родители/настойници/ лица, полагащи грижи;

б) системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на ученика в училище;

в) предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците в риск от отпадане;

г) предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот.

5. Приемане/актуализиране на правила за разрешаване на възникнали конфликти:

5.1. Сформиране на училищна комисия за превенция на тормоза и насилието.

5.2. Изграждане на механизъм за противодействие на тормоза и насилието: превенцията и интервенция при разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността.

6. Реализиране на дейности за превенция и разрешаване на конфликти;

6.1. Съвместна работа на психолога/педагогическия съветник с класните ръководители по изпълнение на мерките за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес:

а) създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;

б) насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;

в) индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);

г) участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи;

7. Изграждане на вътрешна информационна система за предоставяне на информация, свързана с дейността на училището: актуална интернет страница на училището, електронен дневник, електронно портфолио на класа и др. за формиране на чувството за принадлежност към институцията у всеки възпитаник.

8. Осигуряване на начини и средства за разпространяване на информацията: интернет страница на

училището, фейсбук-групата на училището, електронни адреси, училищен вестник и др. с оглед утвърждаване положителния облик на училището в общността.

9. Защита на личностното достойнство на учениците и учителите в синхрон с демократичните процеси в обществото.

Дейност 3: *Инициативи по основни направления на възпитателната дейност*

1. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот: здравни беседи, дискусии с представители на здравни организации, викторини и състезания.
2. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците: състезания на открито, посещения в близки местности, изграждане на еко-база, доброволчески еко инициативи (почистване на класната стая, двора на училището, спортните площадки, др.).
3. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности:
   а) патриотичен календар на класа;
   б) ученически инициативи за изразяване почит към националните герои и вековната ни история – разписани инициативи за всеки празник;
   в) представяне на ученическо творчество (възможности за публикуване в училищните, и в местни и национални медии).

Оперативна цел 3: Управление на образователния процес чрез внедряване на ефективна система за обучение и учене, ориентирана към мислене.

Дейност 1: *Учебна дейност*

1. Разработване и въвеждане на модел за подготовка и планиране от страна на учителя:

1.1. Самостоятелно планиране на дидактическата работа за практическото изпълнение на заложените цели на обучението и за постигане на очакваните резултати в съответната учебна програма за придобиване на общообразователната подготовка в съответствие с предвидените учебни часове по учебен план.

1.2. Насоченост към ритмичното усвояване на учебното съдържание по съответния учебен предмет за даден клас и за осъществяване на съответстващите учебни дейности за гарантиране на изпълнението на цялата учебна програма.

1.2.1. Съобразяване на дидактическата подготовка на урока с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост.

1.2.2. Предвиждане на мерки за диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици.

1.2.3. Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за упражнения, преговор и обобщение, както и за контрол и оценка, съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване.

1.2.4. Адаптиране на планираната дидактическа работа за различните паралелки спрямо равнището на подготовка и различните потребности на учениците.

1.2.5. Включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, с презентации, с информационни съобщения и др.

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

1.3.1. Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване съвременни информационни и комуникационни технологии в обучението.

1.3.2. Самостоятелно разработване на мултимедийни и електронни уроци.

Дейност 2: *Оценяване и самооценяване*

1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на постиженията на учениците (формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване).

2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове, в триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване:
2.1. Установени дефицити и набелязване на мерки (допълнително обучение и/или консултации) за компенсиране;
3. Изготвяне и утвърждаване на график за датите за контролни и класните работи предварителното му оповестяване на учениците и на родителите.
4. Изготвяне на критерии за оценяване, запознаване на учениците и родителите им с тях.
5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.
6. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването_съгласно чл. 11 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.
7.Осигуряване на възможности за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене.
8. Анализ на резултатите и постиженията на учениците: средните резултати на училището от националното външно оценяване, средните резултати за областта, средните резултати за страната, др.*(което е приложимо)*.

Дейност 3: *Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик*
1. Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците:
1.1. Изграждане на политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:
1.1.1. Подкрепа за личностно развитие на ученика (мерки за обща и допълнителна подкрепа).
1.1.2. Изграждане на позитивен организационен климат;
1.1.3. Утвърждаване на позитивна дисциплина;
1.1.4. Развитие на училищната общност.

2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката: използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане умения за работа в екип, организиране на обучения на връстници от връстници, въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище, развиване на лидерство, участие в клубове и неформални групи по интереси и др.

3. Утвърждаване на позитивен организационен климат в институцията:
3.1. Планиране и реализация на дейности по осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда, зачитане на учениците като активни участници в образователния процес.
3.2. Осигуряване на условия за формиране на патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности чрез участие на учениците в:
а) организиране и провеждане на училищни празници и събития съобразно календара на националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници (честване на годишнини, отбелязване на значими за историята ни събития, на патрона на паралелката, училището, дискусионни форуми по актуални теми и др.);
б) ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището.
3.3. Участие в организиране и провеждане на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.
а) здравословен начин на живот;
б) екологично възпитание чрез проектни дейности, хепънинги, състезания и др.;
в) физическа активност и участие в спортни дейности.
3.4. Изграждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми, проблемно поведение и др.
3.5. Развиване на система за извънкласни и извънучилищни дейности, които спомагат за по-добрата

организация на свободното време и са насочени към развитие на творческия потенциал на учениците, като възможности за увеличаване на привлекателността на училището.

4. Утвърждаване на позитивна дисциплина:
4.1. Приемане на правила за поведение в паралелката.
4.2. Приемане, утвърждаване и спазване на етичния кодекс на общността.
4.3. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията.
4.4. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот.
4.5. Поощряване на учениците с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.
4.6. Осигуряване на кариерно ориентиране на учениците, интегрирано в ОВП.

5. Утвърждаване на институционални политики за подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики, като:
5.1. Участие в създадените форми на ученическо самоуправление и представителство.
5.2. Участие в организиране и провеждане на доброволчески дейности във и извън училище.
5.3. Участие в поддържане на училищни медии (вестници, радио, телевизия, списания, интернет страници и др.).
5.4. Участие в обсъждане на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план чрез формите на ученическо самоуправление.

Дейност 4: *Повишаване резултатите от обучението*

1. Подготовка на учениците за успешно полагане на изпитите от НВО в края на IV и на VII клас.

2. Организиране на допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

3. Консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.

4. Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма за ученици със СОП, които са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план.

5. Изготвяне на програма за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

6. Подготовка на ученици за участие в състезания, олимпиади, конкурси и др.

Дейност 5: *Постигане на високи педагогически постижения*

1. Изграждане на система за мотивация на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за повишаване квалификацията и за кариерно развитие.

2. Планиране, координиране, управление и контрол на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво.

3. Създаване на условия за включването на педагогически специалисти във форми за продължаваща квалификация– вкл. финансови.

4. Мотивиране на учители за подготвяне на ученици на състезания, олимпиади и др.

Оперативна цел 4: Партньорство и сътрудничество разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и обществеост.

Дейност 1: *Партньорство между преките участници в училищното образование*

1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование.

1.1.Създадени условия за подкрепа на млади учители – наставничество.

1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището: сформиране на екипи и комисии.

2. Приети мерки за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическия екип, обществения съвет, настоятелството и ученическото самоуправление.

2.1. Представяне стратегията за развитието на училището пред родителската общност.

2.2. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и инициативи на паралелките.

2.3. Реализиране на дейности за проучване нагласите и отношенията на родителите по конкретни въпроси – проучвания чрез анкети, интервюта и др.

2.4. Провеждане на разяснителни кампании сред родителите на общи родителски срещи (прием, първи учебен ден, организация и провеждане на НВО, др.).

2.5. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности.

а) коледни конкурси;
б) празници на словото;
в) училищни изложби;
г) форуми за превенция на агресията и насилието;
д) участие в акции за събиране на помощи за деца в тежко социално;
е) ден на таланта и др.

3. Сътрудничество със социалните партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, квалификация, предложения, мнения, становища по съвместни проекти, модернизиране на материалната база на институцията.

Дейност 2: *Взаимодействие със заинтересовани страни*

1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление:

1.1. Партньорство с висши училища и обучаващи организации за организиране на продължаваща квалификация на учителите.

1.2. Партньорство с други училища в областта и страната за обмяна на добри педагогически практики, за организирането на различни състезания и културни събития.

1.3 Партньорство с органите на местно самоуправление при подготовката, реализирането и управлението на национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

2. Взаимодействие с дирекция „Социално подпомагане", Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията

VI. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗГРАЖДАНЕ СИСТЕМАТА ЗА КАЧЕСТВО

1. Утвърдена стратегия за развитие на училището.
2. Утвърден план за действие и финансиране за съответната учебна година.
3. Актуализирани правила за приемане на вътрешноинституционални политики.
4. Приет бюджет на училището, тримесечни отчети.
5. Разработени и утвърдени училищни учебни планове.
6. Разработена и утвърдена програма за целодневна организация.

7. Изградени училищни комисии и екипи.
8. Разработена или актуализирана система за финансово управление и контрол (СФУК).
9. Наличие на училищен сайт с актуална информация.
10. Утвърдена процедура по постъпване, приемане и разходване на извънбюджетните средства:
    10.1. Относителен дял (%) приходи от наеми, проекти, спонсорства дарения спрямо общия бюджет на училището.
    10.2. Брой договори за привличане на алтернативни източници за финансиране.
11. Относителен дял (%) на педагогическите специалисти, участвали през календарната година в продължаваща квалификация.
12. Относителен дял (%) на педагогическите специалисти, участвали през календарната година в 16 учебни часа вътрешна квалификация.
13. Относителен дял (%) на педагогическите специалисти, участвали през календарната година в обучения, организирани от специализирани обслужващи звена, от висши училища, научни организации или от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени от МОН.
14. Публикуване на интернет страницата на училището на вътрешноинституционални документи.
15. Наличие на училищен архив и актуализиран правилник за архивиране на документите, утвърдена номенклатура на делата съгласно изискванията на Държавен архив.
16. Обогатен библиотечен фонд. Набавена справочна и художествена българска литература; справочна и художествена англоезична литература; философска и психологическа литература; методическа литература и др. Проведена инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.
17. Утвърдени правила за подбор, сключване и прекратяване на трудови договори.
18. Утвърдени правила и критерии за оценка труда на персонала.
19. Създадени безопасни условия за обучение, възпитание и труд.
20. Утвърдена програма за занимания по интереси и сформирани различни форми (клубове, школи, секции, ателието и др.), съобразени с интересите на учениците и възможностите на училището.
21. Изградена достъпна образователна и физическа среда.
22. Създаден пакет с разработени материали за диференцирано обучение според равнището на справяне на учениците.
23. Брой подготвени разнообразни учебни материали за урока, съответстващи на различните стилове на учене на учениците.
24. Брой извършени взаимни наблюдения на уроци, брой попълнени карти за наблюдение на урока.
25. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV и VII.
26. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици.
27. Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици.
28. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.
29. Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година.
30. Намаляване броя на отсъствията на учениците и контрол на посещаемостта.
31. Брой на учениците – второгодници.
32. Брой проведени срещи с институции: дирекция „социално подпомагане“, Агенцията за закрила на детето, структурите на полицията, представители на с местната общественост, социални партньори.
33. Брой проведени инициативи с включване на родители: проведени заседания на педагогическия съвет с присъствието на представители на родителската общност, родителски срещи, проведени проучвания, анкети и др.
34. Брой на реализирани дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения.
35. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
36. Брой учители, подготвили ученици на състезания, олимпиади и др.
37. Утвърдена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в

извънкласните и извънучилищни дейности.

38. Брой ресурсни учители, назначени педагогически съветник и/или психолог, логопед в училище и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност.